

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

Előfizetési árak

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél „ . . . 2 frt 50 kr.
Negyed „ . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legjutányosabban számíttatnak.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Szent-Antal utca 208. sz. a.
A SZERKESZTŐHÖZ.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Baja város törvényhatóságának közgyűlése.

1881. évi octóber hó 13-án.

Elnöklő főispán úr ó méltósága $\frac{3}{4}$, 10 órakor megnyitván a közgyűlést, üdvözlé a biz. tagokat, s előadja, hogy a mult havi közgyűléstől nyert megbízásban eljár, sajnálja — ugymond — hogy oly positiv ígéretet kinyerni nem bírt, mely teljes megnyugvást adhatna arra nézve, miszerint a kormány a baja-szabadkai szárnyvasút kiépítésére nézve a már megajánlott 140 ezer forinttal megelégedett volna; van azonban mégis egy biztató körülmény, mely reményt nyújt Bajaváros közönségének arra nézve, hogy a már megajánlott összeg elégséges leendő, s ez az, hogy illetékes helyen az mondatott ki, ha a baja-szabadkai szárnyvasút építési költségeinek egy negyedén felüli összeg ajánlatik fel az érdekelték által, a vasúti költségekre nézve többé Bajaváros áldozatkészségére nem apellálnak, úgy tudom, folytatá továbbá ó méltósága, miszerint ezen hozzájárulási összegek már eddig is megütik a kiépítési költségeknél majdnem egyharmadát, s hogy a környék ajánlatait Sándor Béla ó méltósága a napokban a közmunka s közlekedésügyi miniszter úrnak már be is nyújtotta.

TÁRGYA.

Az állatok szellemi életéről.

(Irta: Dr. ÖREG JÁNOS.)

(Folytatás.)

Az ember életkörülményei sokkal változatosabbak s ingadozóbbak, mint az állaté. Azért nem is fejlődik nálunk olyan számos ösztönszerű képesség. De a mely családok vagy népek egy irányban foglalognak, azok ügyességeiket ösztönszerű képesség alakjában hagyják utódaikra. Így Franciaországban a Vernet család nemzedékről-nemzedékre festészeket produkált. A német Haydn családban a zenészet volt örökölt tulajdon. A miezigányaink is született zenészek, mert apáról fiúra ezt a foglalkozást üzik, holott más országok ezigányai épen nem zenészek, hanem egyéb foglalkozás után látnak. Sőt nevezetes ember élettrajzát alig találunk utal, melybe meg ne volna említve, hogy kiváló tulajdonait apja vagy anyja után örökölte.

Az állatok életkörülményei egészen olyanok, melyek az ösztön megszilárdulását rendkívül előmozdítják. Ott a faj keveredetlen marad: ennél fogva a szülék ellenkező tulajdonai nem rontják le egymást. Az életkörülmények is állandóbbak, mint az embernél, mely a természet uralma alól mesterséges világitás, táplálkozása s ruházata által kivonta magát. Az állat az egyén s a faj fenntartásán kívül, mivel sem törődik; csoda-e, ha ebben bámulatos ügyességre emelkedik, holott minden őse évezredek óta csak ezt cselekedte?

Mindamellett koránt sem áll az a nézet, hogy az állat ösztöneit szüleitől oly készen

Dr. Hauser Mór polgármester köszönetet fejez ki ó méltóságának szives fáradozásáért, mert kegyes volt ezen tisztán városi érdeket melegen felkarolva, a magas kormány előtt is támogatni. Ezen, egyhangú eljenzéssel fogadott felszólás után a közgyűlés napirendre tért.

1. Olvastatott Budapest törvényhatóságának átirata a Göczel-Lendl ügyben, ugyancsak ezen ügyre vonatkozó felirata Arad városának, melyek a közgyűlés által helyeslőleg tudomásul vétettek s a hozzájárulás kimondatott.

2. Olvastatott Arad város hatóságának átirata, hogy a magas kormány az országgyűlés által utasították, miszerint a katonai növendékek törvényeink szellemében leendő neveltetéséről gondoskodjék.

Egyhangú helyesléssel fogadtatván, a hozzájárulás kimondatott.

3. Olvastatott a n. m. közmunka és közlekedésügyi miniszternek leirata a baja-szabadkai szárnyvonatra tett ajánlatoknak felterjesztése iránt.

Miután az ajánlat már közgyűlésünk által megtétezt, az felterjesztetni rendeltetett.

4. Olvastatott a kiküldött bizottságának jelentése, az osztrák nemzeti banknál fenálló városi tartozásnak conversioja tárgyában.

kapná, a melyek minden tanítás nélkül is amazokkal egyenlő ügyessé tennék. Még az új szülött méh sem repül ki rögtön, mint némelyek állítják, hanem csak harmadnap mulva, mialatt otthon szorgalmas oktatásban részesül. Igaz, hogy hamar bevégzi a cursust, de a teendő sem valami bonyolult, melyre oktatták, s három évre terjedő csetéhez mérve az is elég hosszú. Továbbá ha oly ügyesek volnának a fiatalok is, mint a vének, miért hagyja el a kast rajzaskor a népség véne s a régi anya, ha nem azért, hogy az ügyetlenebb fiatalok a készből meg tudjon élni. Az eneklő madarak fiaikat repülésre s rovarfogásra oktatják. A sas repülni s zsákmányt fogni tanítja fiát. Midőn a fiatal sas elfáradt s leessni kezd a levegőben, anyja alá repül s hátára rojja, hogy elebb döglött, majd eleven egeret visz fel a levegőbe s onnet ejti le. A fiatalnak csak akkor enged megenni, ha esteben vagy a földön futásban elfogni bírta. A róka, oroszán szinte tanítja fiait a vadászatra. Sőt a közönséges házi macskánál is láthatjuk ezt, mely fiainak, a háziasszony boszuságára eleven egeret hoz, s azt az ügyetlen tanuló czeza gyakran ismét elszalasztja. A medve rendszeren két sarjat vet, egy nőt és egy hímet. A nőt egy éves korában szárnyára eresztik, de a hímet a következő évben is magánál tartja, hogy jövendő csemetéinél a dajka tisztét teljesítse. Az új kedvenceket e dajkának kell azután patakon, mocsárokon s egyéb veszedelmes helyeken átvezetnie. Ez szerez számokra eledelt s szépen megtraktálja őket. Ha kötelességét hanyagul teljesítené, gyöngéd anyja első lábával úgy helyben hagyja, hogy időbe kerül, mire felbír a földről szedelőzködni.

Kiemeltetik, miszerint Baja városának jelenleg 346 ezer forint adóssága van, mely adósság évenként oly részletekben fizetetik, melyeket a törlesztő pénztár minden viszonyok között fenakadás nélkül, megbír, s tekintve, hogy azelőtt 6 százalékos kamat fizetett, míg jelenleg csupán 5 százalék fog fizetni, nevezetes összeg takarított meg, mely a végtörlesztőség mintegy 30 ezer forintra rúg.

A közgyűlés a beadott jelentést tudomásul vette.

5. A bíráló választmány megalakítása.

Miután a régi választmányának mandatumja lejárt, s annak újbóli megalakítása szükséges, s tekintve, hogy ezen választmány a legfontosabbak egyike, a mennyiben így a bizottsági tagok választásai, valamint a megválasztott és virilis bizottsági tagok tagsági képessége iránt beadott felszólamlások felett végérvényesen határoz, s tisztán jogi szempontok s törvény alapján jár el, Cserba Ferenc biz. tag indítványára a következő tagok hozattak javaslatba: Rácz József, Allaga Ottó, Drescher Ede, Milassin Zsigmond, Kósa Ádám. A választmányának törvény szerint elnöke a főispán, akadályoztatása esetén a polgármester.

Ismeretes ama tény is, hogy fiatal madarak sokkal ügyetlenebbül rakják fészkeiket, mint a vének. Ugyanazért nagyon gyanús ama elbeszélés a hódrol, melyet születésekor rögtön elvettek anyjától s mesteresen fölnevelve fákát tettek kalitjába, a miből azután önmagától a hódépítézet teljes szabályai szerént készült lakást épített volna magának. Mire való volna akkor a szülék azon fölösleges gondossága, hogy fiaikat hároméves korukig maguknál tartják s csak akkor engedik meg nekik az önálló háztartást, midőn a szülei gondos oktatás-és példaadásból kellő okulást merithettek.

Egyébiránt az ösztönnek sokszor nagyon is titokzatosnak vélt tünetényei pusztá érzéketlenségek is kimagyarázhatók. Az állatoknál egyik vagy másik érzéket az emberhez viszonyítva néha végtelenül magasabb fokra látjuk kifejődve. Szaglásuk, látásuk, hallásuk, életeretük bámulatos.

Semmi csoda sincs tehát abban, ha a béka, melynek életeleme a víz, annak szagát messziről megérzi s egyenesen a felé tart; midőn azt olvassuk, hogy Columbus első utazásakor nemcsak a madarak számosabb látogatásából s az uszó füvekből, hanem a levegőben elterjedt illatból is gyanította a száraz közelletét.

A rovarok finom szagló képességükről ismeretesek. Nem csoda tehát, ha a moly a ruha szagáról a szekrénybe talál. Ha az éji lepét kettős ablakunk közé tesszük, nemsokára a himeknek egész raja lepi el külső ablakunkat, melyek egész órajársányi kerületből gyűltek össze.

A kutya szagló képessége is szerfőltt kifejezett. Gazdáját szagáról ismeri fel, sőt ha valamit elvesztett ez, lábnyomának szaga

Cserba Ferenc indítvány egyhangúlag elfogadtatott.

6. Olvastatott az iskolaszók irata, melyben több hozott határozatát közli.

Dr. Ivánovits Pál biz. tag kijelenti, hogy az iskolavits városunkban olyan, melyhez hozzászólni is bajos, nem lehet tudni, valjon minő felügyeleti jogai vannak a városnak, viszont azt se, minő kötelességei vannak. Ez okból ó hozzászólni sem akar, csupán felhossa, miszerint a mult évi költségvetéskor 500 frt lett megszavazva a szegény sorsú tanuló ruházataira és iskolai könyveknek beszerzésére, abból eddig tudtával 100 frt lett csak kiosztva, óhajtaná, hogy miután iskoláink felekezeti jellegűek, a hátralékos 400 frt arányosan osztassék fel a felekezeti tanintézetek között, s az összeg aztán utalványoztassék ki, úgy tudja, hogy a nevelésügyi bizottság van megbízva ezen segély kiosztásával, de sajnos, hogy azon bizottság még eddig össze sem volt hívva.

Dr. Hauser előadja, hogy Baján felekezeti iskolák vannak, minden hitfelekezet szervezve van már, csupán a katolikus felekezet nincs s ebben rejlik épen a hiba, egyébiránt megjegyzi, hogy a nevelésügyi bizottságot ó már összehívta, s azzal lett megbízva, hogy yarányt állapítson meg a segély mikénti kiosztásában, s ezt

után megy vissza érte. Egy sebész tanulmányozás okáért kutyákat bonczolt. Ipanak szép nagy kutyája máskor igen barátságos volt hozzá; de ekkor megszagoltván, annyira dühössé lett, hogy rá rohamt s szétépte volna a rokonain elkövetett kegyetlenségért, ha segítségére nem mennek a házoeliek. — A vadász kutya a vad szagától már messzire izgatottságba jő. Sőt említik, hogy egy vad pulykára vadászó kutya annak szagát nyolc száz méternyiről megérezte. Az amerikai jégmadár távolabbról megérzi a vörösbőrű, mint a fehér embert. Hihetőleg azért, mert amannak erősebb szaga van.

A vadászok jól ismerik a vadak rendkívüli szagló képességét, ugyanazért a szarvast igyekeznek szél ellenében közelíteni meg. — Egy amerikai bölény csorda egy utazó karaván szagától 13 kilométernyi távolságra már izgatottságba esett s elmenekült.

A madarak közt is van igen jó szagló képességű. Hajósok a virginiai zöld foktól 300 mértföldnyire láttak szárazföldi madarakat egy erősen rothadásnak indult csethal hulláján lakmározni.

Az állatok látóképessége is sokszor felülmúlja az emberét; bár ezek között is találni néha rendkívül messze ellátókat. — Régi chinai égbroszokolon hetedrangú csillagok is le vannak rajzolva, a melyeket közönségesen pusztá szemmel nem láthatunk. Egy skót pásztor fiú pusztá szemmel felismerte a Jupiternek csak erős távcsőben látható holdjait. Hogy valóban pusztá szemmel ismerte föl ezeket, kitünt onnet, hogy mikor távcsővel nézették meg vele, csodálkozott azon, hogy az eszközben megfordított rendben látta őket.

tekintve, hogy a téli évszak közeledik, sürgetni fogja.

Szutrély Lipót hangsúlyozni kívánja, hogy daczára annak, miszerint Baja város a néptanítókat úgy dotálja, mint kevés más város az országban, még is, a gymnasiumi felvételi vizsgáknál az tűnt ki, hogy a falukból behozott gyermekek legtöbnyire sikerrel állották ki a vizsgákat, addig a mi gyermekeink tömegesen utasítottak vissza. Nagyon szomorú tapasztalat ez városunk iskola ügyeire, melyen csak is úgy lehet segíteni, ha az elemi oktatás szigorúan ellenőriztetik.

Dr. Ladányi Mor kéri, hogy ezen ügy vétségé le a napirendről, mert neki szándéka van oly indítványt terjeszteni be a legközelebbi közgyűléshez, mely ha elfogadottnék, az iskolai ügyökös változások esnek át, szándéka, úgy mond, a közös iskolák behozatala. Nem célja most, miután nincs is napirenden ezen ügy, részletezni előnyeit a közös iskolának szemben a felekezeti rendszerrel, majd lesz módjában tenni, mikor indítványa napirendre kerül. Hozzászólnak még dr. Ivánovits, dr. Hauser, s végre főispán úr, ki azon javaslatot tette, hogy küldessék ki egy szűkebb körű bizottság, hogy az iskolai ügyről, úgy különösen az iskolaszékek javaslatairól jelentést tegyen, ajánlván a bizottságba dr. Ivánovits Pál, Cserba Ferenc, Szutrély Lipót és Milassin Zsigmond urakat, mely indítvány egyhangulag el is fogadottnék.

7. Olvastatott a városi tanácsnak beterjesztése a kórház felszerelése tárgyában.

Miután kórházunk újabb időben nevezetes változáson ment keresztül, melyek költségbe kerültek, s miután a költségek azonnal fizetendők voltak, az intézkedések helybenhagyattak.

8. Olvastatott a városi tanácsnak jelentése, mely szerint a várost illető

kikötő fele jövedelmének bérbe adása nem sikerült, vállalkozók nem jelentkeztek.

Dr. Hauser előadja, hogy egy állandó szakközleg lenne a város által alkalmazandó a kikötőnél, mert köztudomás szerint több ezerre rúg ott a bevétel, s még is alig néhány száz forint mutatatik ki jövedelemnek.

Koller Ágoston előadja, hogy a mult közgyűlések egyike által 6 lett megbizva, miszerint az ellenőrzést teljesítse, miután azonban neki sem a végzés, sem a hatóság megbízása ki nem adatott, s annak hiányában a kikötő könyveit sem vizsgálhatta át, az ellenőrzést nem teljesíthette, pedig többször kérte annak kiadatását.

Egyébiránt nem tartja elegendőnek csupán a könyvek megtekintését, hanem szükséges, miszerint az egész üzlet vezetése is szigorúan ellenőriztessék.

Szutrély Lipót pártolja Hauser indítványát, s miután azt hiszi, hogy ezen ügyben fáradozott Koller ur sem teheti azt hogy az üzletet folyton ellenőrizze, addigi fáradozásaiért köszönetet szavaz, de ajánlja, hogy a fizetett városi közleg fölé is két tagu ellenőrző bizottság választassék meg, ajánlja részéről Koller Ágoston és Beck Samu urakat.

Hauser indítványa Szutrély indítványával kibővítve elfogadottnék.

9. Olvastatott a gazd. szakosztálynak jelentése a bérház boltjainak árverésen történt bérbeadásáról.

Miután a bolthelyiségek oly árért vétettek ki, melyek magukban a régi jövedelmet nem csak fedezik, hanem az építési költségnek 6 perczenten felüli jövedelmét is biztosítják, s még a lakások kiadva sincsenek, az árverés eredménye jóváhagyottnék.

10. A gazd. szakosztály jelenti, miszerint a városi kertész időközben elhalálozván, annak helye ideiglenesen betöltetett, szükséges azonban, hogy véglegesen töltsék be.

A tyukok porban fürödnek s a kakas húszszor is kukorékol. — Esőt várhatunk akkor is, ha a pócza a víz felszínére jó fel; ha a pók rövid fonalat ereszt, ritkán dolgozik s a szegletbe buvik. Ellenben tartós jóidőre számíthatunk, ha hálóját folytonosan nagyobbítja. Eső közeledtere a méh sem repül ki, ellenben a hangyák sietnek az élelemgyűjtéssel, ennél fogva élnek sebességgel sűrűn rognak. — A galambok ha első reggeli kirándulásuk után gyorsan hazatérnek s hon maradnak; ha a bőregér bűvölyén marad; ha a vakand a földszínen túr; ha a házi nyu'ak, melyek estefelé szoktak legelni menni, már kora délután fűre mennek; biztosan esőt várhatunk.

Ismeretes rég idő óta a számárnak időjósítási képessége. Egyszer XI. Lajos vadászatra indult, mivel csillagjósja jó időt jövendölt. Az erdő szelén egy samarát hajtó szénégetővel találkozott, aki azt tanácsolta neki, hogy térjen vissza, mert néhány óra mulva nagy eső lesz. A király szívfogadott s az eső csakugyan bekövetkezett. A király másnap előhívatta a szénégetőt s vallatta, hogy kitől tanulta a csillagokból olvasás s az időjósítás mesterségét. A szénégető megvallá, hogy ő ahhoz nem ért ugyan, de van egy időjósja: a samara. Ha ez kedvetlen, fűtél előre s fejét lefelé konyítja, ha a falhoz dörgölőzik: okvetlan meg jó az eső. A király nevetve azt monda erre: ezentúlra a samarat teszem időjós-mmá. Mind e tünemények azonban korántsem az állat csodás előérzetében gyökereznek, hanem észkeire gyakorolt közvetlen hatásban, a mit kevés utánjárással töbnyire ki is lehetne mutatni.

Igy a fecske azért repked alant eső előtt, mert a rovarok s pillangók, a miket

A kertészeti állomásra pályázat hirdettetik, a határidőül a f. év november hó 16. napja tüzetik ki.

11. Olvastatott az 1880. évi közmunka számadás, melyből kitűnik, hogy e czim alatt befolyt 1360 frt, kiadottnék 4890 frt.

A számadások egyes tételei okmányokkal igazolva lévén, helybenhagyottnék, hitelesítéssel Petrovác István, Pap József és Szemes András bizatnak meg, s a közmunka és közlekedésügyi miniszteriumhoz felterjesztetni rendeltetett.

12. A közigazgatási bizottság beterjeszti Tarczal János és társainak kérvényét, melyben a népszámlálás alkalmával tett rendkívüli fáradozásaikért némi jutalmazást kérnek.

Miután folyamodók egyenkint 10 frtot kértek, az összeg javukra megsavaztatik s kiutalványozatni rendeltetett.

13. Olvastatott az 1880. évi zár számadás megvizsgálásáról szóló jelentés.

A számadások rendben találtattak, tudomásul vétettek.

14. Olvastatott a közigazgatási bizottságnak felterjesztése egy adóügyi tanácsosi állás szervezése iránt, valamint az adófelügyelőségnek ez ügybeni indítványa, úgy a miniszter leirata, végre a tanácsnak jelentése.

Cserba Ferenc bizottsági tag előadja, hogy különösen az adófelügyelőségnek jelentéséből azon meggyőződést meriti, miszerint úgy a városi közigazgatásnál, mint országszerte számos hiány, baj van, melyeket orvosolni első sorban ugyan a törvényhozás dolga, de a mi specialis rendszertelenségünket a törvényhatóságunk kötelessége megjavítani. Ehhez jogot az 1870. 42. t. cz. 2 §-a nyújt, amennyiben statumokat alkotunk, melyben minden egyes tisztviselő munkaköre megszabható.

Statutumaink azonban már nem állják ki a mai kor igényeinek bírálatát,

fogdos, a meghült felső levegőből a föld színére szállnak alá A madarak vándorlása is az északi hidegnek az egyenlítő felé való fokozatos előhaladásából keletkezhetett. Ez szorítja le északra délre a hideget kiállani nem bíró állatfajokat, s mivel a tünemény folyton ismétlődik, következménye a vándorlás, állandó szokássá, ösztönné vált.

A földrengések történetei rendszeren följegyzik, hogy a halak a tengerben rendkívül nyugtalanul hanykolódtak, a madarak vijjogva röpkedtek, kutyák, szamarak vonítottak, bögek, lovak, ökrök remegnek, nyihognak, a macska borzongó szörrel görbiti hátát sat. A földrengés látszólagos előérzete is közvetlen hatás következménye. A mi észkeink sokkal tompábbak lévén mint az állatok: azok már ama gyengébb rázkódásokat is érezhetik, melyek rank még hatást nem gyakorolnak, de a heves lökésben általunk is éreztet rengéseket okvetetlen megelőzik. A földrengés hullámai rendszeren zajl, morajt s dörgést is okoznak, a mi a szilárd földben sebesebben terjed, mint a levegőben.

Ezt hallhatják meg a fejüket a földre szegező legelő állatok, s attól futnak meg, futásuk által jelt adva az embernek is a menekülésre. Egyébiránt egy saot-jagói öreg asszonynak is volt oly finom észke, hogy a földrengés gyenge előpóstit megérezte s néhány másodperczcel előbb szokott jelt adni családjának a menekülésre mint a veszedelem bekövetkezett.

Vannak azonban a tájékozási ösztönnék oly tüneményei is, a melyeknek kimagyarázására pusztá érzéklettel nem érhetjük be, hanem a végből magasabb lelki tehetségek létét kell az állatokban föltételeznünk. Em-

már csak azért sem, mert időközben számos oly törvény hozatott, melyek a törvényhatósági tisztikar teendőit szaporították, viszont számos oly hivatal van, hol meg a teendő annyira lepadt, hogy a tisztviselőnek dolga alig akad. Mielőtt tehát új, talán költséges állások szervezetenének, szükségesnek mutatkozik a szabályrendeleteknek átdolgozása, melynél különösen tekintettel kell lenni arra, hogy az egyes tisztviselőket, kiknek elegendő időjük marad hivatalos teendőik végzésén felül, más osztálynál is nyerjenek foglalkozást, figyelembe kell venni, hogy számos ideiglenesen alkalmazott napidijas van, kik nem lennének szükségesek akkor, ha a teendők végzésére rendes közleg alkalmaztatik.

Ha így osztatnék be a teendő, új megterheléssel a város pénztárára nem is járna, s a mellett egy oly kézikönyvet nyernének tisztviselőink, melyben a működés vezérelve, iránya megállapítva lenne, s az nekik az eligazodásban biztos támpontot nyujtana. Szerinte, miután az adóügyben is gyorsan kell a huzatot javítani, nehogy anyagi kárt hozzon a városra, 12 tagból álló bizottság lenne kiküldendő a polgármester elnökle alatt a munkálatok teljesítésére, egyuttal ajánlotta a tagokat.

Közgyűlésünk helyeslőleg fogadta el az indítványt, s a bizottságba indítványozót is beválasztotta.

Főispán úr hozzátesszi még, hogy a bizottság oly utasítással küldessék ki, hogy munkálatát a jövő havi közgyűlésig fejezze be. Mi helyesléssel fogadottnék.

Néhány csekélyebb fontosságú ügy eldöntésével a közgyűlés befejezettnék, s a főispán úr életetésével elszlott.

§.

— A t. előfizetők tisztelettel felkéretnek az előfizetés megújítására és a netáni díj-hátralékok mielőbbi szives beküldésére.

lékezet, megfigyelés s a megfigyeltékből vont következtetés és így okosság nélkül ugyanis a következő jelenetek ki nem magyarázhatók.

A télire Afrika belsejébe elköltözött fecske gyakran négy, sőt több száz mérföldnyi távolból tér vissza szülőtte földre, és pedig rendszeren ugyanazon fedél alá. Sok faj pedig éjjel u tazik, a mikor a vidék egyes pontjait sem jgyezhetik meg, hogy azokból tájékozódjanak.

A Canari szigetek alkirálya Lerma herczegnek egy sólymot küldött. Mhelyt vadászatra fölereszték, szabadságát arra használta, hogy Andaluziából hazájába Teneriffába vissza repüljön. Az utat ide s oda tengeren tette meg, a hol tájékozási pontokat nem jgyezhetett meg. Mégis 16 óra alatt haza ért. E rövid idő azt mutatja, hogy sok kerülőt nem tehetett.

A méh mennyit kalandoz, mikor életmet gyűjt. De ha együtt van a kellő teher: majdnem nyil egyenes irányban repül laka felé. Erdőben a méhek oduját úgy szokták fölkeresni, hogy megfognak egy gyűjtő méhet s czérnát köve rá, eresztik. Repülésének irányát a földön megjgyezze a méhet néhány száz lépésnyi távolgásra viszik, s ott eresztik ismét szabad szárnyra. A hol újabb repülési iránya meghosszabbítja az elsőt keresztül mentesen: ott kell a méhek tanyáját keresni.

(Folytatása következik.)

Felhívás!

A ma, folyó hó 16-án d. u. 6 órakor a „Nemzeti szálloda” termében egy

„Általános ifjúsági-egylet” alakítása czéljából tartandó értekezletre

BAJA város ö s z s z e s ifjúsága — vallás- és rangkülönbség nélkül — ezennel meghívatik.

Baján, 1881. oct. 14-én tartott értekezletből kiküldött

Alakító-Bizottság.

Különfélék.

□ **Latinovits Gábor** városunk országyűlési képviselője a szabadelvű párt által a felirati bizottságba kijelöltetett.

— **Sátor Jenő** kir. ügyész úr a bajai fiók fogház megvizsgálása czéljából körtnök érkezett.

◎ **Tóth Kálmán** felejthetetlen költőnk és városunk szülöttének Baján emelendő szobra javára Budapest főváros törvényhatóságának f. hó 12-én tartott közgyűlése, Kamermayer Károly polgármester indítványára — egyhangulag 200 frtot szavazott meg.

○ **A bajai 1-ső ngyelet** f. hó 9-én tartott ülésében Tóth Kálmán szobrára o. é. 150 frot szavazott meg. Ugyancsak a Szent-Háromság szobrára o. é. 100 forintot adományozott.

* **A bajai új casino** Tóth Kálmán szobrára o. é. 100 frtot szavazott meg.

† **Halálozás.** Egyike a legkedveltebb agg matronáknak, kiterjedt család feje hunyt el Baján. A család gyászjelentése következőleg hangzik: Alulírottak mélyen szomorodott szívvel tudatják rokonaik- s ismerőseikkel, miszerint borsodi Latinovits született odolai G á b r y A n n a folyó évi október hó 11-én reggeli 1/2 órákor élete 90-ik évében végelegnyugalomsba elhunyt. Hült tetemei f. hó 13-án fognak — a Rökus-kápolnában megelődő gyász-misével — reggeli 10 órákor örök nyugalomra tetetni. — Az elhunytban Perczel Miklós baranyai főispán, Nyers Lajos, kalocsai kir. tszéki bíró napát, Latinovits Vince Baja város volt orsz. gyűlési képviselője pedig édes anyját gyászolja. Áldás lengjen porai felett.

** A „vörös kereszt-egylet” tagjai közé beléptek:

Tek. P e p l o w s z k y László úr 24. számú ivén: Peplowszky László 1 frot (évenkiut), Peplowszky Hermína 1 frot, Mahaček József 1 frot, Mahaček Eleonóra 1 frot, Piuovich Ferenc 1 frot, Piuovich Mari 1 frot, Rihmer Bodog 1 frot, Rajesányi József 1 frot, Rajesányi Mária 1 frot, Müllender Mária 1 forint, Florintini Kálmán 1 frot, Rózsa János 1 frot, összesen 12 frot.

Tek. R e i z e r Antal arvaszéki úrnok úr ivén: (7. sz.) Reizer Antal 10 forint (egyszer mindenkorra), Szűcs Ferenc 1 frot, Horváth Sámuel 1 forint, Katz József 1 frot, Katz szül. Paulesits Teréz 1 frot, Horváth Dániel 1 forint, összesen 15 frot.

Berényi Dániel, egyi. pénztárnok.

)(**Idel borszüretünk** sem minőség, sem mennyiség tekintetében nem felelt meg a várakozásoknak, habár az eredmény a múlt évinél jobbnak mondható is, kielégítőnek nevezni egyáltalán nem lehet.

☞ **Megrögzött tolvaj.** Prokop Etel bajai hajadon még csak 16 éves, már is 8-10-szer volt lopás miatt büntetve. Alig tölti ki büntetését, más-harmad nap már ismét lop. Legközelebb özv. Weszelóvszky-nél kileste a midőn a háztulajonosnő eltávozott, az ablakon bemászott s ami kezéigébe akadt összeszedte, Dologház hol késel...

◎ **Gróf Zichy Jenő**, mint a „B.K.” értesül, e hó második felében Szabadkára jön és személyesen fogja kiosztani a nőpár kiállításra nyert kiututéseket a szabadkai hölgyeknek.

☞ **Színészeti hírek.** Pénteken, oct. 14-én tartotta Miklósy Gyula színtársulata a bajai színpadon 1-ső próbáját; — Miklósy színigazgató forrón üdvözölte társulatának összes tagjait, s meleg szavakban adott kifejezést azon kérésnek, hogy tagjai egymás irányában a legbensőbb szeretetet, az előadások iránt a legbuzgóbb szorgalmat, erkölcsi magukviselésben kifogástalanságot tanúsítsanak; hogy Baja város közönsége úgy mint az összes magyar színészet becsülését kiérdemeljék; s ezt kerekded s öszszvágó előadásaikkal szorgalom s kitartással még fokozzák. A tagok lelkesülten éltették igazgatójukat, s egymással kezdték fogva kezdték meg az első próbát a „Szigetvári Vertanukból”. — Színtársulatunk tegnap kezdte meg működését „Zrinyi esküje” című dráma 1. felvonásával és „Kisasszony feleségem” című jeles operettel. Ma adatik Csepreghi Ferenc jeles népsziműve „A piros buzgyláris”. — A hélet kedden veszi kezdetét, mely alkalommal színe kerül: „Járvány” kitéző vigjáték. — Többet jövő számunkban. — Megemlítjük még, miszerint az előleges színjelentésben kifelelt H a r a y n ő asszony drámai színésznő, továbbá R ó n a y K a r o l a drámai szende, társalgási és naiv, több vidéki városokban huzamos ideig kedvelt-segnek örvendett fiatal színésznőt Miklósy színigazgató szerződtette.

☞ **A bács-bodrogmegyei gazdasági kiállítás megnyitása** m. vasárnap volt Zomborban. — A kiállítás eredményéről jövő számunkban többet.

☞ **Curiosum.** „A bajai kölcsönös segélyező egylet” oly adóval lett megróva, melyet fizetni törvény szerint köteles nem volt. Hosszu recursusok után a miniszterium a több ezer forintra rugó adó leírását elrendelte, mi foganatosítva is lett. Midőn az állami adó előíratott, az ugynevezett városi pótdadó ennek alapján szintén kivettetett a segélyező egyletre, s az tényleg ki is fizette. Az állami adó leírásának megtörténte után folytatódott a segélyező egylet a városi tek. tanácshoz, hogy a leirt állami adó után kivettét és kifizetett pótdadó is irassék le, a kérvény azonban elutasítottatott. Az igazgatóság ámult-bámult és nyakatekert határozaton, s megfellebezte. A felelősekre f. hó 10-én tárgyalatott a közigazgatási bizottság által, mely hatóság a tanács határozatát megsemmisítette. Jellemző, hogy a tanács határozata egyhangulag pártoltatott.

(cs) **Pályázat** ad hirdetnek a szomszéd Rém és Gara községekben megüresedett tanító-állásokra; — folyamodványok az előbbire f. hó 20-ig Csicsaky József almasi kerületi esperes-tanfelügyelő úrhoz, az utóbbira pedig f. hó 19-ig a garai iskolaszékhöz címelve Breinfolk Mihály kerületi esperes tanfelügyelőhöz Kolluthra intézendők.

* **Az új 100 frtos bankjegyek** az osztrák-magyar bank főtanácsa határozata folytán f. hó 31-én fognak kibocsájtatni s a közforgalomnak átadatni.

— **Az orsz. díjnok-egylet** alapszabályait vették. — Az egylet czélja egyszerű művelődési és szellemi, másrészt a segélyre szoruló tagoknak anyagi segélyezése, illetőleg a keresetképtelenekek nyugdíj biztosítása. — A társulás az erők és érdekek szövetkezése s az ebből folyó számos előnyök e téren is megfogják teremni óhajtott gyümölcsöket, s az oly nagy foglalkozási osztályt képező napidíjakos nyugodtabban nézhetnek jövőjük elé. — Ajánljuk az egyesületet az érdeklődők figyelmébe, — kiknek utáni felvilágosítással készséggel szolgálunk.

☞ **Boros palaczkok bepecsételésére** igen jó a következő keverék: Olvaszunk meg két rész sárga viaszt, s adjunk hozzá négy rész colophanniumot és négyrészt szurkot. Mikor az egész tömeg higan folyóvá lett, a megtöltött és pargfával bedugasztott üvegek nyakát bele kell meríteni s megforgatni, hogy a szurokréteg mindenüvé tapadjon. E keveréket átlátszóbbá és szebb színűvé lehet tenni úgy, hogy ha ahoz higan folyó állapotában 2 rész gumilack adatik; így használják a champagne bortermelők is.

— **Jó ezeték készítésére** nemcsak jó ezetágy szükséges, de az is, hogy az ezeték-képződés feltételei gondosan figyelembe tartassanak. Ha a helyiség, melyben az ezetágy áll, nem tartatik elég melegben (25—30° R.) hónapokig is eltarthat, míg az ezeték-képződés létrejön, míg különben legfeljebb hetek szükségesek erre. A lakházakban nem mindig található ily helyiségre, ennél fogva az évi ezeték-szükséglet a kálitására a nyári időszak használandó fel, mikor a kellő meleg bárhol elég hosszú időn át rendelkezésre áll. A ki

gazdasági czélokra épületet emel, ne feleddék el egy kis meleg szobáról, mi annál könnyebben eszközölhető, mert rendszeren egy kemence kúrtója is eléggé kihasználható. Ezen meleg szobát éppen úgy lehet aztán gyümölcs asztalra, mint ezeték-készítésre is használni, s ha pl. a bortermelő meleg helyen akar a must forrással kísérletet tenni, e czélra ily kis melegszoja is kitünő szolgálókat tesz.

Irodalom.

Mérték-, súly- és pénzisme.

Felsőbb kereskedelmi iskolák, bankok, takarékpénztárak, pénzügyek, ügyvédek, tanárok s a művelt közönség használatára. Irta Ereky Alfonz, cisz. r. főgimn. ny. r. tanár. Székesfehérvárott, a Vorosmarty-féle könyvnyomdá (1881.)

Tudományos irodalmunk parlag mezején érezhető hiányt pótol a huszonkilenc ivre terjedő nagy munka, melyet a hazai tanári kar egyik buzgó tagja, Ereky Alfonz legközelebb közrebocsátott. Évek hosszú sorának kutatásait és fáradságának gyümölcsét mutatja be. Nagyon voltak a nehézségek, melyekkel meg kellett birkózni, míg művével elkészülhetett, mert szakirodalmunk e téren meglehetősen kezdetleges, s még csak alkalmas műszavaink sincsenek. Szerző sok tekintetben uttoró volt tehát s így annál nagyobb elismerés illeti meg, midőn oly munkát nyujt, mely a szaktudomány igényeit épen úgy kielégíti, a mint czélszerű gyakorlati kézi könyvül szolgál a művelt nagy közönségnek.

Szerző munkája nem konpiláció, hanem önálló gondolkozás terméke.

Az egész munka két részre van osztva u. m. általános és különös részre. Az általános rész ismét két nagy csoportot képez, az első kisebb csoport a mértékekkel, a második nagyobb a pénzzel foglalkozik.

A mértékekről szóló rész kimutatja azok eredetét és fejlődését egész a nyugat római birodalom megdőléséig. A mértékek a legreggibb időben a gabna nemektől, palma-levelektől és az emberi test egyes részeiről nevezettek el. A régi mértékek az új mértékek szerint kifejezi, hogy a régi mértékekről világos képet szerezhessünk. Sőt az ó-ker egyes mértékeit egymáshoz hasonlítva, táblás kimutatásokat is közöl.

A nepek államokká csoportosulásuk, mi a mértékek számtalan elágazását vonja maga után, az egész középkoron át sikertelen maradt a tudósok ama törekvése, mely szerint a mértékek egyöntetűvé alakítottassanak át. Végre hosszas fáradozás után, a franciaia akadémia egy e czélra kiküldött bizottság javaslata után 1795-ben elfogadta az új mértékeket.

Az első rész második nagyobb fele a pénzrel foglalkozik. Előadja annak keletkezését, eredetét s fejlődését. Ezután előadja a pénz elonyét és nemzetközi fontosságát.

A nemes érczet mindenek felett előnyösen lehet pénz gyanánt használni. Az ókorban az aranynak és ezüstnek igen nagy becsé volt, s mesés mennyiségben volt forgalomban. A középkorban emelkedett a nemes ércz ára. De a tizenötödik század második felében ismét hanyatlott. Amerika felfedezésétől 1848-ig bár nagyobb időközökben, de több változásnak volt alávetve a nemes érc értéke. Az ezüst és arany értékviszonya is nagy ingadozásnak volt alávetve. Az arany és ezüst termelés 1848-tól 60-ig átlag szinten emelkedett, 1863-tól 1873-ig azonban apadás mutatkozik. Szerző ezután a nemes érczek súlymértékeiről és az öntvény finomságáról, az arany és ezüst áruk értékszámításáról és a pénzverésről értekezik; majd előadja a pénz történeti fejlődését, a legreggibb időktől a római birodalom megdőléséig. — Előadja az egyes nepek és uralkodók törekvéseit a pénz és a valuta rendszer megjavítására, s különösen részletesen ismerteti az 1867. jun. 13-án tartott nemzetközi pénzértekezlet határozatait. Szerző még egy hosszabb fejezetet szentel az európai forgalmi arany-pénzeknek, melyeknek eredetét is megkísérti kimutatni.

A második, vagy különös rész, főleg a gyakorlati élet szükségleteinek van szentelve. Megismerteti bennünket az öt világrész egyes államainak jelenlegi mérték, súly és pénz-rendszereivel. Szerző minden egyes állammal egy kis általános képet ad az illető ország nagyságáról, földrajzi tekvéséről, népességéről, a nepek által legnagyobb mérvben kultivált iparról, és a gazdaság intenzív vagy extenzív voltáról. Ez lényegesen megkönnyíti — az illető állami pénz- és mértékrendszer helyes vagy helytelen voltának megértését és megbiralását. Ehez járul még, hogy szerző az általános képen az illető államok rövid történetét is adja, mi az értékek és pénzek fejlődésével is megismerteti az olvasót.

Szerző Enropának s ebben az osztrák-magyar monarchiának ad elsőbbséget. A régi mértékeket az új mértékben is kifejezi. Hazánkka 24 lapon foglalkozik, s különösen érdekes a történeti rész, melyben feltünteti a pénz- és mérték rendszerek változását s pedig nemcsak a száraz tényeket adja elő,

hanem oknyomozólag fejtegeti az egyes királyok idevágó rendelkezését s kimutatja, hogy a külföldi nagy mozgalmak mily mértékben befolyásolták Magyarországot rendszerét. E rész is első sorban önálló tanulmány és eredeti kutatás terméke.

Ausztriával először általános, aztán külön-külön az egyes államok szerint foglalkozik.

Az általános rész 317 sűrűen nyomott oldalt vesz igénybe. Szerző a legkisebb államok rendszereit is behatóan ismerteti.

A mű végén Noback műve nyomán két táblázatot közöl, melyek a nemzetközi forgalomban leggyakrabban előforduló arany- és ezüstpénzek ötvény-súlyát és színsúlyát grammokban, finomságát ezredrészekben, az ezüstpénzeknek értékét osztrák értékű forintokban, az aranypénzek értékét pedig német birodalmi arany márkában fejezik ki. Az aranypénzeket azért fejezi ki idegen érleken, mert e czélra a mi változó értékű ezüstpénzünk nem alkalmas. E táblázatok által az egyes pénzértekek igen gyorsan atekinthetők, s különösen a gyakorlati embernek nagy szolgálatot tehetnek.

Az egyes államok pénzét színnyomatu ábrák tüntetik fel. A huszonhárom nagy tábla nemcsak emeli a könyv értékét, hanem alkalmat nyujt az olvasónak a különböző államok pénzét szemléltetve is megismerni.

A nagy gondallal készített mű bő anyagot nyujt a szakférháknak tanulmányozásra, meg a tanulóknak jó segédkönyvet, a gyakorlat embereinek hasznos utmutatót, a művelt közönségnek pedig érdekes olvasmányt nyujt. A munkát csinos nyelvezete és jó magyarsága is nagyon ajánlja. Mint egyetlen ily nagy munka a magyar irodalomban, a legteljesebben megérdemli a közönség figyelmét. Különösen a felsőbb kereskedelmi tanintézetek tanárai és hallgatói, továbbá kereskedők s mindazok, kik a külfölddel üzleti összeköttetésben állanak, fogják nagy haszonnal használni. Az egész díszesen kiállított becses kötet ára 5 frot.

— **Megrendelési felhívás** vettünk Erdői Dániel „Ujjab költeményeinek második Gyűjteményére.” A kötet 13 ivből áll és szerzőnél (Nagykikindán) a jövő hó közepéig megrendelve egy forintért azonnal kapható. A bolti ár 1 frot. 50 kr. fog lenni. Gyűjtőknek 10 példány után tiszteletpéldány jár.

☞ **A Gazdasági Mérnök** legújabb száma gazdag tartalommal jelent meg s küldetett be hozzánk. Előzetési ára egész évre 8 frot. Kiadóhivatala Budapesten, állí-ut, 4. szám alatt van.

Beküldetett előzetési felhívás ily című munkára: „Gondolatok a nevelés és tanítás köréből”. Irta dr. Kellner Lőrincz, titkos kormány- és iskola tanácsos. Fordította Szűcs János, óbcecsi tanács. Megjelen 14—16 nagy nyolczdrétű iven, ára 1 frot 50 kr. Megrendelhető a fordítónál.

☞ **A „Képes Családi Lapok” 2. száma** — Mehner Vilmos kiadásában — igen változatos tartalommal jelent meg. Ára egy füzetnek 15 kr.

Az első c. s. kir.

DUNAGŐZHAJÓZÁSI TÁRSULAT

Pósta- és személyszállító hajóinak

MENETRENDEJE.

Pósta-hajómenetek:
Bajáról Budapestre: naponként szombat kivételével reg. 4 és fél órákor.
Bajáról Galaczra: hétfőn, csütörtökön és szombaton reggeli 6 órákor.

Személyszállítóhajómenetek:
Bajáról Budapestre: naponként d. u. 4 1/2 órákor
Bajáról Mohácsra: este 5

Üzleti tudósítás.

Baján, 1881. oct. 12-én.	
Buza	11.75
Bab	9.20
Zab	6.95
Árpa	7.—
Rózsa	8.40
Köles	5.50
Kukoricza	6.30

Az árak 100 kilogr. után.

Mellékkereset!

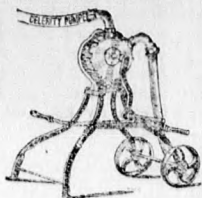
Kereset házi-cikknek elárúsítására minden vidéken magas jutalék mellett ügynökök kerestetnek.

Ajánlatok Z. 596 jegy alatt Eisler Henrik hirdetési irodájának H a m b u r g b a címzendők.

REISMAN és MÜHLBERG

Budapest.

EXCELSIOR-MALOM (Schmeja Ed. szab.) 1877 óta minden kiállításon díjaztatott.

Legtökéletesebb daráló- és őrlő-malom, mindennemű termény aprózására, darálásra és őrlésére, a leglágabbakhoz úgy mint a legkeményebbekhez. *Csekély erőszükséglettel nagy munkaképesség, nagy állandóság mellett egyszerű kezelés.*

BORSZIVATYUK (Celerity szivattyuk) perczenként 170 liter munkaképes séggel.

BORSAJTÓK (System Mabilie).

Amerikai szecskavágók.

TRIEUROK (szabadalm. gyártmány).

MANOMETER és kazánfelszerelések.

BOR- és SÖR-SZIVATYUK (törés és benső összeforrás ellen jótállás).

I. minőségű színbőr gépszijak (zsirozatlan).

Varró- és kötő-szijak.

Széna- és trágya-velők (valódi amerikai).

ÖNOLAJOZÓ (szabadalm. szivattyút üvegből).

VIHARLAMPÁK (tűzmentes).

REFLEKTOROK (nagy tüzelőszer megtakarítás).

Valódi amerikai vasaruk.

MŰSZAKI GUMMI-CZIKKEK.

REISMAN és MÜHLBERG

GÉPEK és MŰSZAKICZIKKEK RAKTÁRA és IRODÁJA
Budapest, VI. Sugárut 2224. sz.

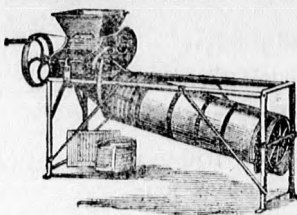
Minden kiállításon az első érdem éremmel kitüntetve.

EZÜSTÉREM PÁRIS 1878.

ADA

MAJ. 1. 1881.

ARANY ÉREM.

Zala-Egerszeg

MAJ. 2. 1881.

Első díj.

BROGLE J. és MÜLLER

gép- és rosta-lemez gyára BUDAPESTEN

a Margit-hid közelében, készít

Trieuroket változó szítával (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára.

Koptatókat,

Szelelő rostákat,

Szítákat és rostákat cséplőgépek számára.

Gyári raktár

Drescher Gyula

urnál B A J Á N.

Legujabb gyógyjelentés

a megrongált egészségnek a HOFF-féle malatakészítmények általi javulásáról.

Meleg köszönő szavakkal eseteli e cs. kir. káplár azon hatást, melyet a valódi Hoff János-féle készítményekkel elért. — Beszéli nyilatkozata:

Mélyen tisztelt uram!

Trebínje, 1881. július 27.

Köszönetet kell mondanom Istennek s önnek, mélyen tisztelt uram, miután az ön malata-készítménye — melyet barátom küldött — segített s régi erőmet teljesen visszaadta.

Hosszu, tartós gyaloglás által egészségem annyira tönkre jutott, hogy magam már-már végkép elveszettnek hittem, — mégis az ön malata-bonbonja és malata-csokoládéja által rövid használat után, dacára az itt uralkodó egészségtelen égalnak és folytonosan nehéz szolgálatomnak, gyorsan megjavult.

E szert minden egyes táborban időző katonának ajánlhatom.

Mély tisztelettel

Ruziczka Ferencz Gyula,

káplár a cs. kir. 3. sz. szekerész-czrednél, 19. hegyi-szekerész-század Trebínjében, Hercegovina.

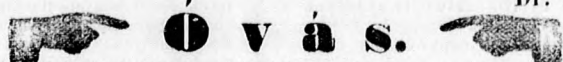
Hoff János urnak, cs. kir. udvari szállító, a cs. kir. feltalálója és egyedüli gyártója a Hoff J.-féle malata különlegességeknél, udvari szállítója a legtöbb európai fejedelemnek Bécsben. Gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse 2, iroda és gyári raktár I. Graben, Bräunerstrasse 8.

Hivatalos gyógyjelentés

a helybeli helyőrségi-kórházban használatba jött HOFF-féle malata-kivonat-egészségsör és malatabonbonról, melyek a gyógyulás elősegítőjének bizonyultak, nevezetesen a malata-kivonat idült mellbajoknál, a malata-csokoládé pedig gyenge emésztésnél és nehéz betegségeknek üdítő és igen kedvelt gyógytápszernek.

Bécs, 1878. december 31.

Dr. Loeff, főtörzsorvos. Dr. Porias, törzsorvos.

Minden malata-készítmény a feltaláló és első készítő Hoff János ovalalaku mellképét s annak aláírását viseli. Hol a valódiság e jele hiányzik, mint hamisított visszautasítandó.

MAGYARORSZÁGI FIÓK-RAKTÁR BUDAPEST, ZSIBÁRUS-UTCZA 7. sz.

2 frton alul mi sem küldetik.

Főraktár: Michits István — eladási hely: Herzfeld Jakab és Herzfeld Henrik és Fia uraknál.

Csak 1 forinttal

mint a BUDAPESTI hatodik

nagy ló sorsjáték

egy sorsjegyének árával játszhatni az 1881. október 19-én megtartandó húzáson

500 értékes nyereményre 500

1-ső főnyeremény	egy pompás négyes fogat teljesen felszerelve, értéke	5000 frt.
2-ik nyeremény	egy négyes jucker-fogat értéke	2500 frt.
3-ik nyeremény	egy kettős fogat, teljes értéke	2000 frt.

további nyeremények, úgymint: hintók, hataz lovak, ipar-, arany- és ezüst-tárgyak stb. stb.

Valamennyi nyeremény a bizottság közvevítése folytan készpénzben is értékesíthető

Ezen sorsjáték a hazai lötenyésztés javára s a budapesti lóvásár emelésére az ugyanitt 1881. október 13-tól 25-ig tartandó lóvásár és lóárvérés, munkakészítés, lojjázás és az ingető-verseny alkalmával fog megtartatni.

Ezen SORSJEGYEK főelárusítási helyisége a

MERCUR

kiadóhivatalának bank- és váltó-üzlete (Pöltzer S.) Dorottya-utca 12. szám a.

BUDAPEST.

Dr. Lengiel nyír-balzsama.

Már maga a növény-folyadék, mely furás után a nyírfából folyik, emberemlékezet óta a legkitünőbb szepítő szernek ismertetik; de csodálatos hatást nyer azáltal, ha az a feltaláló előírása után vegyési uton balzsammá készítettetik.

Ha e balzsammal este az arcot vagy bőrt megkenjük, már a következő reggelre alig látható hártya-pikelyek hagyják azt el, miáltal a bőr fehér és gyengéd lesz.

Ezen balzsam elsimitja az arczon a ránczokat és himlő helyeket, és ifjui szint kölcsönöz; általa a bőr fehér, gyengéd és fris lesz, valamint eltávolít minden szeplőt, májfoltot, anyajegyet, orrverességet, bőrtakát és mindennemű tisztátalanságot a bőrön. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr.

Magyarországi főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél Budapestben, király-utca.
Raktár: **Pozsonyban: Pisztory Félix. Temesvárott: Tarcazy Istvan, Zagrában: Mitlbach Zsigmond** gyógyszerészeknél.